

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda Senke Orlić-Zaninović, predsjednice vijeća, mr.sc. Inge Vezmar Barlek i Mirjane Čačić, članica vijeća te više sudske savjetnice Ane Matacin, zapisničarke u upravnom sporu tužitelja I. K. iz V., protiv tuženika Povjerenika za informiranje Republike Hrvatske, Z., radi prava na pristup informacijama, na sjednici vijeća održanoj 29. lipnja 2020.

p r e s u d i o j e

Tužbeni zahtjev se odbija.

Obrazloženje

Tužitelj tužbom osporava rješenje tuženika, KLASA: UP/II-008-07/19-01/802, URBROJ: 401-01/05-20-5 od 4. ožujka 2020., kojim je odbijena žalba tužitelja izjavljena protiv rješenja Županijskog suda u Zagrebu broj: 26 PPI-63/2019-6 od 16. rujna 2019. godine.

Ovim rješenjem je odbijen zahtjev tužitelja da mu se dostavi nepravomoćna presuda broj: 6K-Us-53/12 Županijskog suda u Zagrebu.

U pravodobnoj tužbi tužitelj, u bitnom, ističe da je kao dugogodišnji novinar objavio stotine članaka o nepravomoćnim presudama te da javnost razumije da nitko nije kriv dok mu se to pravomoćno ne dokaže pa osporava stav tuženika da bi objavljivanje nepravomoćne presude s obrazloženjem utjecalo na daljnji tijek kaznenog postupka. Dodaje da je javno objavljena i žalba USKOK-a na traženu presudu, a presude se objavljuju i na e-oglasnoj ploči suda pa ne razumije kako bi osvrta javnosti na objavljivanje obrazloženja presude mogli utjecati na Vrhovni sud te ističe da među okrivljenima ima i aktivnih političara, zbog čega je uvjeren da bi objava nepravomoćne presude s obrazloženjem pridonijela „ozdravljenju“ društva. Predlaže da Sud poništi osporeno rješenje tuženika i tužitelju omogući traženu informaciju.

Tuženik u odgovoru na tužbu navodi da je kazneni predmet, u kojem je donesena nepravomoćna presuda koju tužitelj traži, povodom žalbe, na rješavanju pred Vrhovnim sudom Republike Hrvatske, da se prigovor glede objavljivanja presuda na e-oglasnoj ploči ne može uvažiti jer e-oglasna ploča služi dostavi presuda strankama, a ne njihovoj objavi.

Konkretna presuda s obrazloženjem sadrži 300 stranica, radi se o kaznenom predmetu i nepravomoćnoj sudskoj odluci zbog čega smatra da je nespojivo s učinkovitim i neovisnim vođenjem kaznenog postupka, javno iznošenje izvedenih dokaza koji su dio obrazloženja nepravomoćne presude. Zbog činjenice da se radi o nepravomoćnoj presudi postoji mogućnost da ona nikada ne postane pravomoćna zbog povreda kaznenog postupka ili

pogrešno odnosno nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja pa omogućavanje javnosti eventualno pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja može dovesti do pogrešne percepcije javnosti o krivnji i potencijalno omogućiti pritiske na pravosuđe.

Predlaže tužbeni zahtjev odbiti.

Tužbeni zahtjev nije osnovan.

Pristup sudskim spisima i odlukama ne ostvaruje se u općem postupku ostvarivanja prava na pristup informacijama prema odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama („Narodne novine“, broj 25/13., 85/15., dalje: ZPPI).

Stranke i druge osobe pristup informacijama sadržanima u spisima sudskih predmeta, primarno ostvaruju putem posebnih propisa o sudskom poslovanju odnosno posebnih odredbi procesnih zakona.

Prema članku 44. stavku 2. Sudskog poslovnika („Narodne novine“, broj: 37/14., 49/14., 8/15., 35/15., 123/15., 45/16., 29/17., 33/17., 34/17., 57/17., 101/18., 119/18. i 81/19., dalje: SP), druge osobe koje učine vjerojatnim postojanje opravdanog interesa mogu razgledati, fotografirati, tražiti prijepis, presliku ili ispis spisa, odnosno njihovih dijelova po pribavljenoj dozvoli suca kojem je predmet dodijeljen u rad, odnosno predsjednika suda ako je postupak pravomoćno dovršen. Prema odredbi članka 44. stavka 3. SP-a, razgledanje, fotografiranje, prepisivanje, preslikavanje, ispis i umnožavanje spisa obavlja se u sudskoj pisarnici pod nadzorom službenika sudske pisarnice, uz plaćanje naknade.

Način razgledavanja i umnožavanja sudskih spisa uređen je i odredbama procesnih zakona, koje također isključuju primarnu primjenu ZPPI-a pa je tako za uvid u sudski spis u kaznenom postupku relevantna odredba članka 183. Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“, broj: 152/08., 76/09., 80/11., 121/11., 91/12., 143/12., 56/13., 145/13., 152/14., 70/17., 126/19., 126/19., dalje: ZKP).

U konkretnom slučaju, tužitelj je od strane službenice za informiranje Županijskog suda u Zagrebu 17. srpnja 2019., bio upućen da svoj zahtjev uputi sudu kod kojeg je predmet na rješavanju, a u skladu s navedenom odredbom ZKP-a. Povodom žalbe tužitelja u vezi s ovim dopisom, tuženik je ocijenio da tužitelj nije tražio uvid u sudski spis, već presliku izrađene informacije zbog čega je Županijskom sudu u Zagrebu, 26. kolovoza 2019., naložio da u ostavljenom roku odluči o zahtjevu tužitelja sukladno ZPPI-u. Županijski sud je, tim povodom, a nakon provedenog testa razmjernosti i testa javnog interesa, odbio zahtjev tužitelja, a tuženik, potom, odbio žalbu na to rješenje.

Ovdje valja ponoviti da se pravo na razgled sudskog spisa pa tako i na preslikavanje izrađene sudske odluke, primarno ostvaruje na način i u postupku propisanom odredbama Sudskog poslovnika i odnosnog procesnog propisa pa je Županijski sud u Zagrebu tužitelja pravilno uputio na način na koji može ostvariti svoj zahtjev. Tek u slučaju da se na ovaj način zahtjev za uvid (preslikavanje) sudskog spisa ne može ostvariti (sudac zadužen za rad na predmetu ne dopusti uvid u spis odnosno preslikavanje njegovog dijela) tražitelj može pokrenuti postupak pozivom na odredbe ZPPI-a.

Stoga je prethodno rješenje tuženika kojim je 26. kolovoza 2019. naložio Županijskom sudu da odluči o zahtjevu tužitelja bilo doneseno uz pogrešnu primjenu materijalnog prava.

Županijski Sud u Zagrebu nije osporio nevaljalo rješenje tuženika, već je po njemu postupio i odbio zahtjev tužitelja pozivom na odredbu članka 23. stavka 5. točke 2. ZPPI-a, a tuženik je takvo rješenje potvrdio ovdje osporenim rješenjem.

Ocjenjujući zakonitost osporenog rješenja tuženika u granicama razloga iz tužbe Sud nalazi da je tuženik, na temelju točno utvrđenog činjeničnog stanja, uz pravilnu primjenu relevantnih odredbi ZPPI-a i valjano obrazloženje, osnovano odbio žalbu tužitelja izjavljenu

protiv rješenja Županijskog suda u Zagrebu, kojim je zahtjev tužitelja odbijen pozivom na odredbu članka 23. stavka 5. točke 2. ZPPI-a.

Naime, tom je odredbom propisano da će tijelo javne vlasti odbiti zahtjev za pristup informaciji ako se ispune uvjeti propisani u članku 15. stavcima 2., 3. i 4., a u vezi s člankom 16. stavkom 1. ZPPI-a. Riječ je o situacijama u kojima tijelo javne vlasti, nakon provođenja testa razmjernosti i testa javnog interesa može ograničiti pristup traženoj informaciji.

U konkretnom slučaju zahtjev za dostavom preslike nepravomoćne presude s obrazloženjem, u kaznenom postupku, koje obrazloženje sadrži ocjenu provedenih dokaza (iskaze svjedoka i sl.) te sadrži zaključak o utvrđenom činjeničnom stanju na osnovi kojeg je nepravomoćna presuda donesena, u situaciji u kojoj je žalbeni postupak pred višim sudom u tijeku i prema ocjeni ovog Suda predstavlja opravdani razlog za uskratu tražene informacije.

Ovo stoga što postoje osnove sumnje da bi njezino objavljivanje, zbog pritiska javnosti, moglo onemogućiti učinkovito, neovisno i nepristrano vođenje žalbenog postupka pred Vrhovnim sudom Republike Hrvatske, kao i zbog činjenice da je odluka o žalbi u postupku izrade pa bi objavljivanje nepravomoćne presude s obrazloženjem prije njene pravomoćnosti (dovršetka izrade cjelovite i konačne informacije) moglo ozbiljno narušiti proces izrade drugostupanjske odluke.

Zbog svega navedenog trebalo je, temeljem odredbe članka 57. stavka 1. Zakona o upravnim sporovima („Narodne novine“, broj 20/10., 143/12., 152/14., 94/16., 29/17.) presuditi kao u izreci.

U Zagrebu, 29. lipnja 2020.

Predsjednica vijeća
Senka Orlić-Zaninović, v.r.